



Številka: 00104-15/2019/10

Datum: 28. 2. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje Suzane Lep Šimenko v zvezi z informacijskimi sistemi v javnem sektorju

Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije mag. Dejan Židan je Vladi Republike Slovenije, 21. 1. 2019, posredoval pisno poslansko vprašanje poslanke Suzane Lep Šimenko v zvezi z informacijskimi sistemi v javnem sektorju.

Pisno poslansko vprašanje Suzane Lep Šimenko se glasi:

Prepogosto smo priča slabemu servisu državljanom, ki je posledica nedelujočega informacijskega sistema. Naj izpostavim zgolj dva področja, ki sta bila najbolj izpostavljena v preteklih mesecih: črpanje EU sredstev in zamude pri izplačilih družinskih in socialnih transferov državljanom.

Zaradi slabih informacijskih sistemov in pogosto medsebojne nekompatibilnosti pri nas stojijo postopki, postopki pridobivanja dovoljenj so predolgi, pravne in fizične osebe, ki opravljajo dejavnost imajo preveč birokracije, prihaja do zamud pri izplačilih, e-naročanje ne deluje,....

Na neučinkovitost delovanja različnih informacijskih sistemov, ki jih uporabljajo porabniki proračunskega denarja, je velikokrat opozorilo tudi Računsko sodišče.

Zanima me:

- *Koliko različnih informacijskih sistemov imamo na nivoju ministrstev, organov v sestavi ministrstev, vladnih služb in javnih socialnovarstvenih zavodov?*
- *Kakšna je njihova medsebojna kompatibilnost?*
- *Koliko sredstev smo v zadnjih desetih letih namenili za izgradnjo, posodobitve in vzdrževanje informacijskih sistemov?*
- *Prosim za seznam vseh pogodb v zadnjih 10 letih, ki so bile sklenjene (na nivoju ministrstev, organov v sestavi ministrstev, vladnih služb in javnih socialnovarstvenih zavodov) za nove informacijske sisteme, posodobitve in vzdrževanje obstoječih, ki naj vključuje sledeče podatke: institucijo, ki je pogodbo sklenila, s kom je bila pogodba sklenjena, kaj je predmet pogodbe, rok izvedbe po pogodbi, pogodbena vrednost, plačana vrednost, odgovorna oseba za izvedbo po pogodbi.*

Odgovor na zastavljena vprašanja

- *Koliko različnih informacijskih sistemov imamo na nivoju ministrstev, organov v sestavi ministrstev, vladnih služb in javnih socialnovarstvenih zavodov?*

Na nivoju ministrstev, organov v sestavi ministrstev in vladnih služb imamo preko 1200 različnih informacijskih sistemov in aplikacij.

Ministrstvo za javno upravo v tem trenutku razvija posebno informacijsko rešitev EVA42, ki bo predstavljala evidenco aplikacij, ki tečejo na centralni infrastrukturi. V njej se bodo zbrali

pomembni meta podatki o aplikacijah in tisti podatki, ki opisujejo skladnost varovanja osebnih podatkov po Splošni uredbi EU o varstvu podatkov (GDPR).

Ker država ni skrbnik javnih socialnovarstvenih zavodov, ne more v zvezi s tem podati nobenega podatka.

SLUŽBA VLADE RS ZA ZAKONODAJO

Služba upravlja, vodi in koordinira Pravno-informacijski sistem Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: PIS), ki vsebuje podatke o predpisih, ki se pripravljajo na ministrstvih, organih v sestavi ministrstev in pri nosilcih javnih pooblastil, v Vladi Republike Slovenije, Državnem zboru Republike Slovenije in drugih državnih organih, o postopku njihovega sprejemanja ali izdajanja, o predpisih, ki veljajo ali se uporabljajo v Republiki Sloveniji, ter podatke o pravnih aktih Evropske unije, s katerimi se usklajujejo. PIS ne vsebuje samo podatkov o predpisih, temveč tudi informacije o predlogi predpisov, ki so šele v postopku sprejemanja, in ponuja vpogled v faze zakonodajnega postopka. Prav tako ponuja podatke o pravnih aktih Evropske unije, ki s polnopravnim članstvom Republike Slovenije v Evropski uniji tvorijo del slovenskega pravnega reda. V tem pogledu presega druge podobne zbirke predpisov in uporabnikom omogoča, da pridobijo celovite informacije o veljavni zakonodaji in načrtovanih spremembah.

MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE, POLICIJA

Policija ima enovit informacijsko-telekomunikacijski sistem policije (ITSP). Namenjen je podpori dela približno 8000 policistom. Med drugim zagotavlja dostop do podatkov v evidencah, ki jih Policija vodi v skladu z zakonom. Do evidenc policisti dostopajo prek osebnih računalnikov in različnih drugih odjemalcev, tudi mobilnih (tablice, pametni telefoni). Za nemoteno pisarniško poslovanje se uporablja SPIS, poleg tega pa še preko 100 različnih aplikacij, ki povečujejo produktivnost dela končnih uporabnikov (e-računi, spremljanje letnih načrtov itd.). Javnosti je za seznanitev z delom Policije na voljo spletna stran Policije, kjer so objavljene tudi nekatere druge informacije, povezane z delom Policije (stanje na mejnih prehodih, seznam najdenih in ukradenih predmetov, seznam pogrešanih oseb itd.). Za državljane so na voljo e-storitve, ki so dostopne na spletnih straneh Policije (npr. predlagaj prometno kontrolo) in v okviru e-uprave.

Veliko večino aplikacij, ki jih uporabljajo policisti in drugi uporabniki, je razvila Policija sama (Urad za informatiko in telekomunikacije), nekatere tudi v sodelovanju s pogodbenim partnerji. Policija sama, s podporo pogodbenih partnerjev, skrbi tudi za nemoteno delovanje ITSP 24 ur na dan, vse dni v letu.

ITSP je kompatibilen z ostalimi informacijskimi sistemi javne uprave, evropske unije in mednarodnih organizacij. ITSP se prek HKOM lahko povezuje z drugimi informacijskimi sistemi v državni upravi, prek varnega EU omrežja (Testa-NG) pa z EU informacijskimi sistemi (Schengenski informacijski sistem, Europol, Interpol itd.). Z uvajanjem storitev elektronske izmenjave podatkov policija zagotavlja učinkovit dostop do podatkov policistom, ki jih potrebujejo za operativno delo pa tudi drugim organizacijam znotraj državne uprave in širše.

MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Komunikacijsko informacijski sistem Ministrstva za obrambo obsega 22 različnih komunikacijsko informacijskih podsistemov, ki služijo različnemu namenu in obdelovanju nacionalnih in tujih podatkov različnih stopenj tajnosti. Sistem vsebuje 112 različnih aplikativnih informacijskih rešitev.

Podsistemi so med seboj tehnološko kompatibilni saj so grajeni na enakih tehnoloških osnovah in z enakimi infrastrukturnimi gradniki (komunikacijskim napravami, strežniškimi platformami, operacijskimi sistemi, sistemi za upravljanje z bazami podatkov, itd.). Informacijske rešitve

temeljijo na enotnem razvojnem okolju in sistemih za upravljanje z bazami podatkov ter so med seboj povezane z vmesniki ali na osnovi podatkovnega vodila.

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Infrastruktura informacijskega sistema MGRT je s centralizacijo informatike prešla pod pristojnost MJU in se jo znotraj HKOM omrežja vzdržuje po dogovorjenem garancijskem režimu. Poleg tega ima organ pri UVTP akreditiran ločen sistem za upravljanje dokumentov stopnje tajnosti zaupno (SUED-Z) in druge sisteme kot npr. eMA, e-Katalog JN, RPS-register predpisov, MFERAC, SAPRA, itd., ki jih uporablja po pogojih in na način kot ga predpisujejo pristojni organi.

Organ v sestavi ministrstva, Urad RS za intelektualno lastnino uporablja še zaledni IS za podporo postopkom s področja industrijske lastnine in IS za izmenjavo podatkov z drugimi mednarodnimi uradi (oba IS vzdržuje UIL sam) in dokumentni sistem eDocs.

Tržni inšpektorat RS uporablja dodatno še aplikacijo INSPIS, ki podpira prekrškovno delo in dokumentni sistem.

Kompatibilnost informacijskih sistemov in rešitev MGRT ter organov v sestavi je ustrezna s sistemi, ki jih ministrstvo uporablja za svoje delovanje z drugimi organi.

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Določene informacijske rešitve, ki se uporabljajo tudi v širši državni upravi, je zagotovil z lastnim razvojem tudi Generalni sekretariat vlade. Pri tem se že v osnovi upošteva kompatibilnost z ostalimi segmenti infrastrukture. Primer: eFalcon – aplikacija za naročanje prevozov in optimizacijo izkoriščenosti letala Falcon 2000 EX, številne aplikacije za podporo delu vlade (realizacija sklepov vlade, imenovanja ipd.), SafeDesk – vzpostavitev varnejšega informacijskega okolja, intranetni portal za podporo predsedovanju Slovenije Svetu EU ipd. Za njihov razvoj in vzdrževanje so bili namenjeni izključno lastni kadrovske viri, zato dodatna finančna sredstva niso bila potrebna.

– Kakšna je njihova medsebojna kompatibilnost?

Informacijski sistemi, ki jih danes uporabljajo različne institucije javnega sektorja, imajo različne namene in uporabnike, pokrivajo zelo različne poslovne procese različnih upravljalcev. Nastajali so v različnih časovnih obdobjih, zato se razlikujejo tako po uporabljenih tehnologijah, kot tudi po zmogljivostih in možnostih za dopolnjevanje in integracije. Razlikujejo se tudi po tem, na kateri infrastrukturi so nameščeni in katera sistemska ekipa skrbi za njih. Zelo različna pa je tudi ekipiranost vsebinskih in skrbniških ekip, ki so odgovorne za poslovne procese, ki jih posamezen informacijski sistem pokriva.

Ministrstvo za javno upravo je v zadnjih letih vložilo precej napora v večanje enotnosti in obvladljivosti informacijskih sistemov javne uprave, zlasti tistih sistemov ki delujejo na državnem računalniškem oblaku oziroma centralni državni strežniški infrastrukturi. Za izboljšanje interoperabilnosti sistemov in procesov je bil vzpostavljen tudi Portal NIO (nio.gov.si), kjer so objavljeni različni tehnični in organizacijski dokumenti, ki povečujejo skladnost in optimalnost delovanja sistemov in procesov. Med najpomembnejšimi tovrstnimi objavljenimi dokumenti sta npr. "Smernice MJU za razvoj informacijskih sistemov" in "Generične tehnološke zahteve" kot navodila za izdelavo zahtevnejših informacijskih sistemov, ki se nameščajo na centralno informacijsko infrastrukturo Ministrstva za javno upravo. Uveljavljanje in izvajanje teh navodil in smernic se zagotavlja na različnih nivojih, tako na sestankih in konferencah kot tudi v procesih odločanja in v končni fazi nameščanja sistemov.

Še vedno pa se v javni upravi uporabljajo starejši informacijski sistemi, ki so tehnološko vse bolj zastareli in predstavljajo vse večje breme in tveganje, saj je po eni strani vse težje najti strokovnjake za delo z uporabljenimi tehnologijami, po drugi strani pa tehnološke omejitve takih sistemov ovirajo učinkovito integracijo s sodobnimi informacijskimi sistemi v okolici in

posledično omejujejo funkcionalnosti ali zvišujejo stroške za njihov razvoj. Razlogi za to, da so tovrstni starejši informacijski sistemi kljub težavam in omejitvam še vedno v uporabi, so od primera do primera različni. Nekatere institucije morda niti nimajo dovolj kadrovskih virov tako na vsebini kot na tehniki, da bi lahko razvili nov sodoben sistem, ki bi nadomestil prejšnjega zastarelega. Pogosta težava je razpoložljivost finančnih virov, saj razvoj nekega velikega informacijskega sistema lahko pomeni velik nekajletni finančni zalogaj (ki pa ob primernem pristopu na dolgi rok res odtehta investicijo). Razlog za odlašanje s prenovo je lahko tudi visoko tveganje, saj menjava nekega poslovno kritičnega sistema lahko povzroči motnje, ki pa se jim institucije ob kadrovske podhranjenosti pogosto poskušajo izogniti na vse možne načine.

Dejstvo je torej, da v ekosistemu informatike javne uprave najdemo zelo različne sisteme, ki se morajo med seboj povezovati, se dopolnjevati, izmenjevati podatke, zagotavljati varnost in sledljivost in omogočati čim bolj optimalno upravljanje in racionalno izrabo virov. Pri tem nismo velika posebnost, saj so v podobni situaciji tudi druge državne informatike in tudi ekosistemi zasebnih podjetij. Zato v svetu obstajajo metodologije razvoja in upravljanja, ki omogočajo sobivanje vseh teh heterogenih informacijskih sistemov, npr. storitveno orientirana arhitektura (SOA), oblachna tehnologija, IaaS, PaaS, SaaS itd., koncept mikrostoritev, skupni gradniki in horizontalne storitve... V okviru razpoložljivih možnosti tudi javna uprava sledi tem sodobnim trendom in si na ta način pomaga pri učinkoviti izrabi virov in optimiziranju upravljanja. Pri tem sledimo tudi trendom v drugih državah, s katerimi sodelujemo tako bilateralno kot tudi preko mednarodnih organizacij (primer <http://nio.gov.si/nio/asset/priporocila+oecd+glede+strategij+digitalnega+upravljanja>).

- *Koliko sredstev smo v zadnjih desetih letih namenili za izgradnjo, posodobitve in vzdrževanje informacijskih sistemov?*

V zadnjih desetih letih smo na področju celotne informacijsko komunikacijske tehnologije, in ne samo na področju izgradnje, posodobitve in vzdrževanje informacijskih sistemov, porabili **668.982.893,00 EUR z DDV**.

Podatki so pripravljeni po podkontih in ločeni po letih za vse neposredne proračunske uporabnike.

Podkonto	Naziv podkonta	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
402007	Računalniške storitve	5.375.445	5.310.994	3.466.754	3.720.297	3.695.518	3.470.891	2.210.891	1.912.882	1.679.893	3.807.175	2.263.954
402011	Storitve informacijske podpore uporabnikom	3.777.585	4.076.963	4.134.352	3.956.599	4.079.189	3.095.104	2.917.447	2.402.812	2.811.219	2.077.948	1.652.742
402513	Tekoče vzdrževanje druge (nelicenčne) programske opreme	9.749.827	9.812.930	10.291.838	12.477.610	11.152.576	10.861.537	11.152.048	11.261.604	9.180.332	9.891.924	10.907.566
402514	Vzdrževanje licenčne programske opreme	5.594.742	8.333.444	9.743.761	8.573.103	10.265.903	9.859.475	8.235.203	7.410.757	6.973.638	7.716.424	11.207.275
420202	Nakup strojne računalniške opreme	13.619.988	11.163.673	10.119.419	8.200.035	3.456.189	5.350.995	6.103.915	9.728.595	9.659.270	11.208.494	10.769.497
420703	Nakup licenčne programske opreme	13.024.308	10.590.929	13.860.867	8.762.479	8.245.012	7.319.310	7.393.524	19.101.000	10.375.750	10.061.048	11.722.169
420704	Nakup druge (nelicenčne) programske opreme	12.846.615	11.301.882	11.744.214	18.053.376	16.258.710	13.250.651	15.464.170	17.469.647	12.666.858	13.925.293	19.554.632
420806	Analize, študije in načrti z informacijskega področja	776.571	312.160	659.673	277.421	204.680	234.808	122.757	155.568	33.639	272.015	1.010.913
SKUPAJ		64.765.082	60.902.975	64.020.877	64.020.920	57.357.778	53.442.770	53.599.957	69.442.867	53.380.599	58.960.320	69.088.747

- *Prosim za seznam vseh pogodb v zadnjih 10 letih, ki so bile sklenjene (na nivoju ministrstev, organov v sestavi ministrstev, vladnih služb in javnih socialnovarstvenih zavodov) za nove informacijske sisteme, posodobitve in vzdrževanje obstoječih, ki naj vključuje sledeče podatke: institucijo, ki je pogodbo sklenila, s kom je bila pogodba sklenjena, kaj je predmet pogodbe, rok izvedbe po pogodbi, pogodbena vrednost, plačana vrednost, odgovorna oseba za izvedbo po pogodbi.*

Seznami se nahajajo v prilogi, in sicer od naslednjih organov:

- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za zdravje,
- Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za obrambo,
- Ministrstvo za notranje zadeve s Policijo,

- Služba Vlade RS za zakonodajo,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport,
- Ministrstvo za javno upravo in
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije.